

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

450 ΔΙΣ. θα εισέπραττε το Δημόσιο από τους τόκους των τίτλων που θα ανέλθουν το 1994 σε 3 τρισ. δρχ.

Αν φορολογούνταν ρέπος - ομόλογα

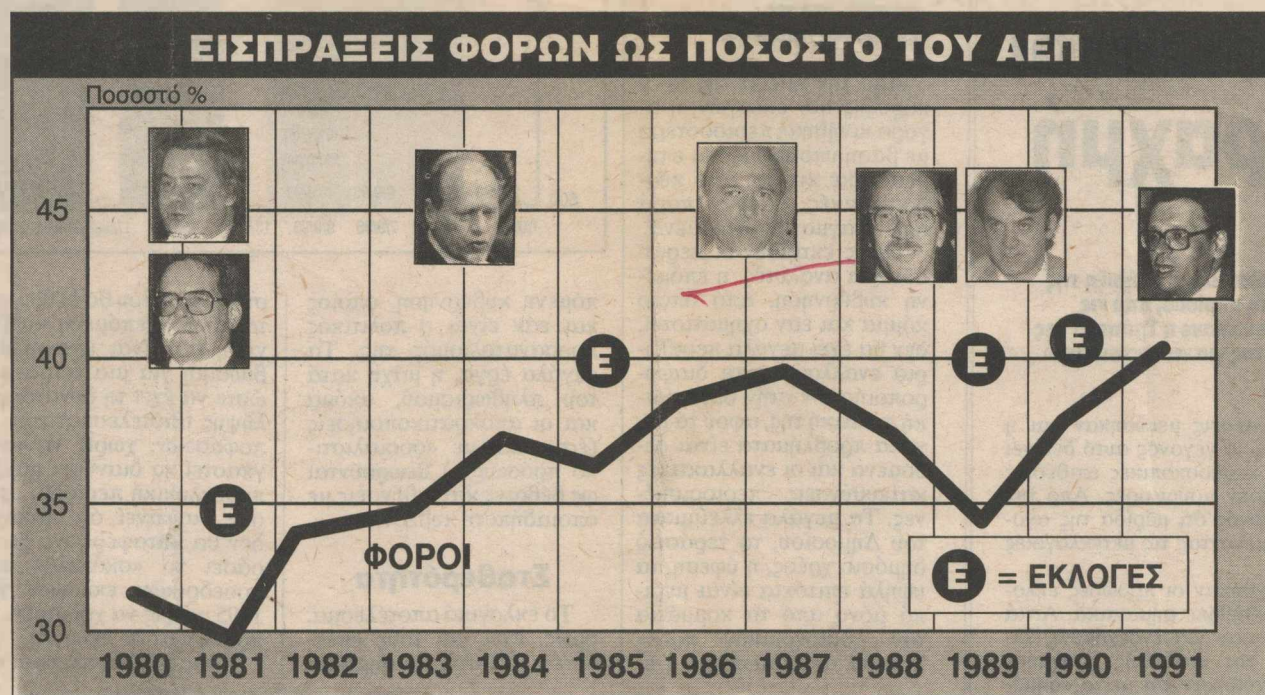
Των
Κ. ΤΣΟΥΠΑΡΟΠΟΥΛΟΥ
ΣΠ. ΣΤΑΜΟΥ

Αφορολόγητο παραμένει, και μάλιστα με τη... βούλα του κράτους, το ένα πέμπτο σχεδόν του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος (ΑΕΠ).

Και αυτό την ώρα που όλα τα κόμματα κάνουν λόγο για την επείγουσα ανάγκη να διευρυνθεί η φορολογική βάση και να παταχθεί η φοροδιαφυγή, προκειμένου να εξυγιανθεί η οικονομία. Μετά τη δήλωση του αρχηγού του ΠΑΣΟΚ - και αυριανού πρωθυπουργού σύμφωνα με όλες τις δημοσκοπήσεις - κ. Α. Παπανδρέου ότι δεν θα φορολογηθούν τα ομόλογα και τα ρέπος, χάνεται ουσιαστικά για το Δημόσιο ένα ετήσιο έσοδο ύψους 450 δισ. δρχ. Το έσοδο μάλιστα αυτό κατά τεκμήριο δεν θα επιβάρυνε τις κατώτερες εισοδηματικές τάξεις αλλά τα πιο ευνομούμενα εισοδήματα. Είναι γνωστό ότι η λαϊκή αποταμίευση κατευθύνεται κυρίως στις καταθέσεις ταμειοφύλλων και τις μικρές προθεσμιακές, ενώ στα ομόλογα του Δημοσίου και τα ρέπος επενδύονται κυρίως επιχειρηματικά και τραπεζικά κέρδη, καθώς και αποταμιεύσεις πλούσιων κοινωνικών στρωμάτων.

3 τρισ.

Ετσι, σύμφωνα με τις προβλέψεις του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας οι τόκοι των τίτλων του Δημοσίου θα ανέλθουν το 1994 σε τρία τρισεκατομμύρια δραχμές. Εάν στο ποσό αυτό επιβληθεί φόρος 15% (όσο ισχύει και στους τόκους των καταθέσεων) θα προκύψουν έσοδα για το Δημόσιο ύψους **450 δισ. δρχ.** Φέτος, λόγω του αφορολόγητου των ομολόγων και των ρέπος διέφυγαν από το Δημόσιο φορολογι-

κά έσοδα ύψους **350 δισ. δρχ.** Επισημαίνεται ότι κατά το 1994 το ΑΕΠ υπολογίζεται να ανέλθει περίπου σε 18 τρισ. δρχ., εκ των οποίων τα τρία τρισεκατομμύρια δρχ. θα είναι αφορολόγητα.

Εξάλλου, για να υπάρξει σύγκριση των μεγεθών, πρέπει να σημειωθεί ότι μια εισπράξη 450 δισ. δρχ. απαντά στο κινδυνολογικό ερώτημα που έθετε συνεχώς τις τελευταίες εβδομάδες ο υ-παιργός Εθνικής Οικονομίας κ. Στ. Μάνος, πώς θα καλυφθούν τα προβλεπόμενα στον προϋπολογισμό έσοδα των 320 δισ. δρχ. εφόσον δεν προωθηθούν οι αποκρατικοποιήσεις του ΟΤΕ και των κρατικών διυλιστηρίων.

Ετσι το ΠΑΣΟΚ, εάν γίνει κυβέρνηση, απειμπολεί τη δυνατότητα άμεσης εί-

σπραξης φορολογικών εσόδων - που μάλιστα δεν επιβαρύνουν τα ήδη πολύ βεβαρημένα από τη φορολογική πολιτική της τελευταίας τριετίας, χαμηλότερα εισοδήματα.

Αυτό αποτελεί επιλογή του ΠΑΣΟΚ τουλάχιστον για το διάστημα που μένει ως την κατάρτιση του νέου προϋπολογισμού (Νοέμβριος 1993) παρά το ότι αναγνωρίζει πως τον Οκτώβριο και τους επόμενους μήνες θα αντιμετωπίσει οξύτατο πρόβλημα.

Προτεραιότητες

Το «τέρας» του πληθωρισμού, το οποίο δεν εξόττωσε ο κ. Μάνος, και η διεύρυνση της φορολογικής βάσης, που επίσης δεν πέτυχε η Ν.Δ., είναι το «πεδίο δόξης λαμπρό» το οποίο ε-

πιλέγει το ΠΑΣΟΚ για να δώσει και αυτό τη μάχη για την οικονομία και την ανάπτυξη. Το, σύμφωνα με όλες τις δημοσκοπήσεις, αυριανό κυβερνητικό κόμμα έχει «ανοίξει τα χαρτιά του» μόνο στο θέμα του πληθωρισμού. Όπως έχει προαναγγείλει ο κ. Α. Παπανδρέου, στο πλαίσιο του Κοινωνικού Συμβολαίου θα κληθούν οι παραγωγικές τάξεις και ειδικότερα περίπου 60 επιχειρηματίες που παίζουν αποφασιστικό ρόλο στη διαμόρφωση των τιμών στην αγορά, να συγκρατήσουν τις τιμές των προϊόντων και των υπηρεσιών τους. Ως αντιπροσφορά η κυβέρνησή του θα δεσμευθεί ότι δεν θα αυξήσει και αυτή με τη σειρά της τις τιμές των υπηρεσιών που παρέχουν οι δημόσιες επιχειρήσεις (ρεύμα, τηλε-

φωνο, νερό, μεταφορικά κ.ά.). Ασαφές πάντως παραμένει αν το «πάγωμα» των τιμών του ρεύματος, του τηλεφώνου κ.λπ. θα ισχύσει και για τους οικιακούς καταναλωτές ή μόνο για τις επιχειρήσεις. Εάν το μέτρο δεν ισχύσει και για τους οικιακούς καταναλωτές, θα πρόκειται για κοινωνική αδικία επιπλέον εκείνης που γίνεται με τη φορολόγηση των τόκων των καταθέσεων και όχι των ομολόγων και των ρέπος.

Τεκμήρια

Στον τομέα της φοροδιαφυγής υπάρχει μεν ρητή δέσμευση ότι η διεύρυνση της φορολογικής βάσης θα επιδιωχθεί με τη θέσπιση αντικειμενικών τεκμηρίων και κριτηρίων, αυτά όμως δεν

προσδιορίζονται επακριβώς. Και σ' αυτό το ΠΑΣΟΚ έχει υποσχεθεί ότι δεν θα αιφνιδιάσει και στη θέσπισή τους θα προηγηθεί κοινωνικός διάλογος. Η ασάφεια προκύπτει από την έλλειψη συγκεκριμένων προτάσεων εκ μέρους της πιθανής αυριανής κυβέρνησης, όπως αντίθετα γίνεται στο πρόβλημα του πληθωρισμού (όπου «προσφέρει» το πάγωμα των τιμολογίων των ΔΕΚΟ).

Στο τελευταίο τρίμηνο του έτους η κυβέρνηση επιφορτίζεται με το βάρος της διεξαγωγής του κοινωνικού διαλόγου, την κατάληξη σε συγκεκριμένες αποφάσεις που θα λάβουν τη μορφή μέτρων στο νέο προϋπολογισμό και ταυτόχρονα τη συμφωνία για τη νέα εισοδηματική πολιτική. Όσον αφορά την τελευταία, υπάρχει πάντως σαφής δέσμευση ότι τα πραγματικά εισοδήματα των εργαζομένων και συνταξιούχων θα προστατευθούν.

Συνεργασία

Οι λύσεις για όλα τα παραπάνω θέματα διευρύνονται, διαφοροποιούνται ή συγκεκριμενοποιούνται εάν η πρόταση του κ. Παπανδρέου προς την αριστερά για συνεργασία επαναληφθεί την επομένη των εκλογών και υπάρξει ανταπόκριση. Ετσι, π.χ., τυχόν προγραμματική σύγκλιση με τον ΣΥΝ είναι δυνατό να συμπεριλάβει την πρόταση του τελευταίου για φορολόγηση του πλούτου και όλων των εισοδημάτων ανεξαρτήτως πηγής προέλευσης και ιδιαίτερα τη φορολόγηση των τόκων από ομόλογα και ρέπος. Ακόμη, να συμπεριλάβει την πρόταση του ΣΥΝ για προστασία του εισοδήματος μέχρι τρία εκατομμύρια δραχμές, καθώς και την εισαγωγή τεκμηρίων που «συλλαμβάνουν» την πολυτελή διαβίωση (πολλαπλή κατοικία, πολλά αυτοκίνητα κ.ά.).